

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 77.285/3
van 16 december 2024

avis 77.285/3
du 16 décembre 2024

over

sur

een ontwerp van koninklijk
besluit 'tot aanpassing van de
artikelen met betrekking tot de
investeringsaftrek in het
KB/WIB 92'

un projet d'arrêté royal
'adaptant les articles relatifs à
la déduction pour
investissement dans le
AR/CIR 92'

Op 9 december 2024 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Financiën verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit ‘tot aanpassing van de artikelen met betrekking tot de investeringsaftrek in het KB/WIB 92’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 12 december 2024. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, kamervoorzitter, Koen MUYLLE en Elly VAN DE VELDE, staatsraden, Bruno PEETERS, assessor, en Yves DEPOORTER, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Lise VANDENHENDE, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Elly VAN DE VELDE, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 16 december 2024.

*

Le 9 décembre 2024, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre des Finances à communiquer un avis dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal ‘adaptant les articles relatifs à la déduction pour investissement dans le AR/CIR 92’.

Le projet a été examiné par la troisième chambre le 12 décembre 2024. La chambre était composée de Jeroen VAN NIEUWENHOVE, président de chambre, Koen MUYLLE et Elly VAN DE VELDE, conseillers d'État, Bruno PEETERS, assesseur, et Yves DEPOORTER, greffier.

Le rapport a été présenté par Lise VANDENHENDE, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Elly VAN DE VELDE, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 16 décembre 2024.

*

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd als volgt:

“De hervormde investeringsaftrek zal reeds van toepassing zijn op vanaf 1 januari 2025 verkregen of tot stand gebrachte vaste activa;

Het is dus van belang dat de belastingplichtigen zo vroeg mogelijk en in ieder geval voor 1 januari 2025 op de hoogte zijn van de lijsten met daarop de investeringen die in aanmerking komen en van de te volgen aanvraagprocedure.

Omwille van de lange adviesprocedures bij de samenstelling van de investeringslijsten, die de kern van de hervorming uitmaken, met daarbovenop een extra adviesaanvraag aan de Interministeriële Conferentie Leefmilieu, kon het ontwerp van KB tot vaststelling van de investeringslijsten niet sneller worden voorgelegd aan de Ministerraad dan deze van 6 december 2024.”

Luidens artikel 8 van het ontwerp is het te nemen besluit van toepassing op vanaf 1 januari 2025 verkregen of tot stand gebrachte vaste activa. Gelet tevens op het gegeven dat de ontworpen regeling ook geldt voor belastingplichtigen wier belastbaar tijdperk niet samenvalt met een kalenderjaar, maar dat bijvoorbeeld loopt van 1 februari 2024 tot 31 januari 2025, en gelet op de samenhang met het (ontworpen) koninklijk besluit ‘ter invoering van de investeringslijsten en de klimaat- en milieu-uitsluitingslijst bedoeld in de artikelen 69/1 en 75, tweede lid, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 en ter vastlegging van de digitale investeringen die in aanmerking komen voor de in artikel 69, derde lid, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 bedoelde verhoogde basisaftrek’, waarover de Raad van State advies 77.286/3 heeft gegeven op dezelfde dag als dit advies, kan de spoedeisendheid van de adviesaanvraag worden aanvaard.

*

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

VOORAFGAANDE OPMERKING

3. Rekening houdend met het ogenblik waarop dit advies wordt gegeven, vestigt de Raad van State de aandacht van de adviesaanvrager erop dat de ontbinding van de Wetgevende Kamers tot gevolg heeft dat de regering sedert die datum en totdat, na de verkiezing van de Kamer van volksvertegenwoordigers, een nieuwe regering is benoemd door de Koning, niet meer over de volheid van haar bevoegdheid beschikt. Dit advies wordt evenwel gegeven zonder dat wordt nagegaan of dit ontwerp in die beperkte bevoegdheid kan worden ingepast, aangezien de afdeling Wetgeving geen kennis heeft van het geheel van de feitelijke gegevens die de regering in aanmerking kan nemen als ze te oordelen heeft of het vaststellen of het wijzigen van verordeningen noodzakelijk is.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

4. Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt ertoe uitvoering te geven aan artikel 77 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (hierna: WIB 92), zoals gewijzigd bij artikel 12 van de wet van 12 mei 2024 'houdende diverse fiscale bepalingen', dat betrekking heeft op de investeringsaftrek.

Hiertoe worden de bepalingen in het koninklijk besluit van 27 augustus 1993 'tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992' (hierna: KB/WIB 92) die betrekking hebben op de investeringsaftrek aangepast (artikelen 1 tot 7 van het ontwerp).

Het te nemen besluit is van toepassing op vanaf 1 januari 2025 verkregen of tot stand gebrachte vaste activa (artikel 8).

RECHTSGROND

5. Blijkens de aanhef wordt de rechtsgrond voor het ontwerp gezocht in de artikelen 77 en 201 van het WIB 92. Hierover dient het volgende te worden opgemerkt.

De voormelde artikelen zijn gewijzigd bij artikel 12 respectievelijk artikel 13 van de wet van 12 mei 2024. Daarbij is de delegatie aan de Koning vervat in artikel 201, § 2, derde lid, van het WIB 92 opgeheven en ondergebracht in artikel 77, vierde lid, van het WIB 92.

Bijgevolg is artikel 201 van het WIB 92 niet meer dienstig als rechtsgrond voor het ontwerp en dient de bepaling te worden weggelaten uit de aanhef.

VORMVEREISTEN

6. Het ontworpen artikel 49, § 3, eerste streepje, van het KB/WIB 92 (artikel 4 van het ontwerp) bepaalt dat de aanvraag voor het attest waarvan sprake in de eerste paragraaf van die bepaling, de noodzakelijke gegevens ter identificatie van de belastingplichtige bevat. Het ontwerp regelt aldus de verwerking van persoonsgegevens.

Artikel 36, lid 4, van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)’ (hierna: AVG), gelezen in samenhang met artikel 57, lid 1, c), en overweging 96 van die verordening, voorziet in een verplichting om de toezichthoudende autoriteit, in dit geval de Gegevensbeschermingsautoriteit bedoeld in de wet van 3 december 2017 ‘tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit’, te raadplegen bij het opstellen van een voorstel voor een door een nationaal parlement vast te stellen wetgevingsmaatregel, of een daarop gebaseerde regelgevingsmaatregel in verband met verwerking.

Gevraagd of het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit werd gevraagd, antwoordde de gemachtigde als volgt:

“Het betreft hier een belastingvoordeel dat uitsluitend aan ondernemingen wordt toegekend. Bovendien betreffen het identificatiegegevens die reeds publiekelijk gekend zijn (via KBO) zodat een advies aan de GBA niet noodzakelijk is.”

Met deze zienswijze kan niet worden ingestemd. Het feit dat het om reeds gekende persoonsgegevens gaat, is irrelevant, aangezien het hier om een nieuwe vorm van verwerking van die gegevens gaat. De omstandigheid dat de persoonsgegevens wellicht voornamelijk verband houden met beroepsactiviteiten is evenzeer irrelevant: ook beroepsactiviteiten vallen onder de persoonlijke levenssfeer¹ en de AVG maakt geen uitzondering voor de verwerking van persoonsgegevens die tevens het karakter zouden aannemen van bedrijfsgegevens.

Het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit moet bijgevolg nog worden ingewonnen vooraleer het ontwerp doorgang kan vinden.

Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het inwinnen van het voornoemde advies nog wijzigingen zou ondergaan,² moeten de gewijzigde of toegevoegde

¹ Adv.RvS 69.503/3 van 5 juli 2021 over een ontwerp dat heeft geleid tot het koninklijk besluit van 15 december 2021 ‘houdende de voorwaarden betreffende de quarantaine en de isolatie van landdieren’, opmerking 4, waarin wordt verwezen naar: EHRM 16 februari 2000, *Amann v. Zwitserland*, § 65; EHRM 4 mei 2000, *Rotaru v. Roemenië*, § 43; HvJ 20 mei 2003, *Österreichischer Rundfunk e.a.*, C-465/00, C-138/01 en C-139/01, ECLI:EU:C:2003:294, punt 73; HvJ 9 november 2010, *Volker und Markus Schecke GbR en Hartmut Eifert v. Land Hessen*, C-92/09 en C-93/09, ECLI:EU:C:2010:662, punt 59.

² Namelijk andere wijzigingen dan deze waarvan in dit advies melding wordt gemaakt of dan deze die ertoe strekken tegemoet te komen aan hetgeen in dit advies wordt opgemerkt.

bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 4

7. In het ontworpen artikel 49, § 3, van het KB/WIB 92 (artikel 4 van het ontwerp) wordt verwezen naar het samenwerkingsakkoord waarvan sprake is in artikel 69/3 van het WIB 92. Gevraagd naar de stand van zaken in verband met het samenwerkingsakkoord, antwoordde de gemachtigde:

“Het samenwerkingsakkoord is er nog niet, maar is wel reeds in vergevorderde vorm voorbereid. De lijsten van de in aanmerking komende investeringen zijn ook opgesteld na overleg Interministeriële Conferentie Leefmilieu en ENOVER. Het samenwerkingsakkoord zal zo snel mogelijk worden gefinaliseerd. Een korte periode van afwezigheid van een formeel samenwerkingsakkoord hoeft bijgevolg geen belemmering te zijn om de regeling reeds in voege te laten treden voor investeringen vanaf 1 januari 2025. Bovendien geldt er een zekere termijn voor het aanvragen en het afleveren van de attesten waardoor een beperkte retroactieve terugwerking in het samenwerkingsakkoord voor investeringen vanaf 1 januari 2025 geen beletsel zou mogen vormen.”

Met deze zienswijze kan slechts worden ingestemd in zoverre het samenwerkingsakkoord daadwerkelijk zo spoedig mogelijk wordt ondertekend.

*

1. Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée comme suit :

« De hervormde investeringsaftrek zal reeds van toepassing zijn op vanaf 1 januari 2025 verkregen of tot stand gebrachte vaste activa;

Het is dus van belang dat de belastingplichtigen zo vroeg mogelijk en in ieder geval voor 1 januari 2025 op de hoogte zijn van de lijsten met daarop de investeringen die in aanmerking komen en van de te volgen aanvraagprocedure.

Omwille van de lange adviesprocedures bij de samenstelling van de investeringslijsten, die de kern van de hervorming uitmaken, met daarbovenop een extra adviesaanvraag aan de Interministeriële Conferentie Leefmilieu, kon het ontwerp van KB tot vaststelling van de investeringslijsten niet sneller worden voorgelegd aan de Ministerraad dan deze van 6 december 2024 ».

Selon l'article 8 du projet, l'arrêté envisagé est applicable aux immobilisations acquises ou constituées à partir du 1er janvier 2025. Compte tenu du fait que le régime en projet s'applique également à des contribuables dont la période imposable ne correspond pas à une année civile, mais court, par exemple, du 1er février 2024 au 31 janvier 2025, et compte tenu de la connexité avec l'arrêté royal (en projet) 'introduisant les listes d'investissements et la liste d'exclusion climatique et environnementale visées aux articles 69/1 et 75, alinéa 2, du Code des impôts sur les revenus 1992 et déterminant les investissements numériques pris en compte pour la déduction de base majorée visée à l'article 69, alinéa 3, du Code des impôts sur les revenus 1992', sur lequel le Conseil d'État a donné l'avis 77.286/3 le même jour que le présent avis, l'urgence de la demande d'avis peut être admise.

*

2. Conformément à l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites.

*

OBSERVATION PRÉLIMINAIRE

3. Compte tenu du moment où le présent avis est donné, le Conseil d'État attire l'attention du demandeur de l'avis sur le fait que la dissolution des Chambres législatives emporte que, depuis cette date et jusqu'à ce que, à la suite de l'élection de la Chambre des représentants, le Roi nomme un nouveau gouvernement, le gouvernement ne dispose plus de la plénitude de ses compétences. Le présent avis est toutefois donné sans qu'il soit examiné si le projet relève bien des compétences ainsi limitées, la section de législation n'ayant pas connaissance de l'ensemble des éléments de fait que le gouvernement peut prendre en considération lorsqu'il doit apprécier la nécessité d'arrêter ou de modifier des dispositions réglementaires.

*

PORTÉE DU PROJET

4. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis entend donner exécution à l'article 77 du Code des impôts sur les revenus 1992 (ci-après : CIR 92), tel qu'il a été modifié par l'article 12 de la loi du 12 mai 2024 'portant des dispositions fiscales diverses', qui porte sur la déduction pour investissement.

À cet effet, les dispositions de l'arrêté royal du 27 août 1993 'd'exécution du Code des impôts sur les revenus 1992' (ci-après : AR/CIR 92) relatives à la déduction pour investissement sont adaptées (articles 1er à 7 du projet).

L'arrêté envisagé est applicable aux immobilisations acquises ou constituées à partir du 1er janvier 2025 (article 8).

FONDEMENT JURIDIQUE

5. Selon le préambule, le fondement juridique du projet est recherché dans les articles 77 et 201 du CIR 92. À ce sujet, il y a lieu de formuler les observations suivantes.

Les articles précités ont été modifiés respectivement par les articles 12 et 13 de la loi du 12 mai 2024. Ainsi, la délégation au Roi contenue à l'article 201, § 2, alinéa 3, du CIR 92 a été abrogée et inscrite à l'article 77, alinéa 4, du CIR 92.

Par conséquent, l'article 201 du CIR 92 ne peut plus faire office de fondement juridique pour le projet et la disposition doit être omise du préambule.

FORMALITÉS

6. L'article 49, § 3, premier tiret, en projet, de l'AR/CIR 92 (article 4 du projet) dispose que la demande pour l'attestation visée au premier paragraphe de cette disposition contient les données nécessaires à l'identification du contribuable. Le projet règle dès lors le traitement de données à caractère personnel.

L'article 36, paragraphe 4, du règlement (UE) 2016/679 du Parlement européen et du Conseil du 27 avril 2016 'relatif à la protection des personnes physiques à l'égard du traitement des données à caractère personnel et à la libre circulation de ces données, et abrogeant la directive 95/46/CE (règlement général sur la protection des données)' (ci-après : RGPD), combiné avec l'article 57, paragraphe 1, c), et le considérant 96 de ce règlement, impose l'obligation de consulter l'autorité de contrôle, en l'occurrence l'Autorité de protection des données, visée dans la loi du 3 décembre 2017 'portant création de l'Autorité de protection des données', dans le cadre de l'élaboration d'une proposition de mesure législative devant être adoptée par un parlement national, ou d'une mesure réglementaire fondée sur une telle mesure législative, qui se rapporte au traitement.

À la question de savoir si l'avis de l'Autorité de protection des données a été demandé, le délégué a répondu ce qui suit :

« Het betreft hier een belastingvoordeel dat uitsluitend aan ondernemingen wordt toegekend. Bovendien betreffen het identificatiegegevens die reeds publiekelijk gekend zijn (via KBO) zodat een advies aan de GBA niet noodzakelijk is ».

On ne peut se rallier à ce point de vue. La circonstance qu'il s'agit de données à caractère personnel déjà connues est sans pertinence, dès lors qu'il s'agit ici d'une nouvelle forme de traitement de ces données. Le fait que les données à caractère personnel se rapportent sans doute essentiellement à des activités professionnelles n'est pas pertinent lui non plus : les activités professionnelles relèvent elles aussi de la vie privée ¹ et le RGPD ne prévoit pas d'exception pour le traitement de données à caractère personnel qui revêteraient également le caractère de données liées à l'exploitation.

L'avis de l'Autorité de protection des données doit par conséquent encore être recueilli avant que le projet puisse se concrétiser.

Si l'avis précité devait encore donner lieu à des modifications du texte soumis au Conseil d'État ², les dispositions modifiées ou ajoutées devraient encore être soumises à la section

¹ Avis C.E. 69.503/3 du 5 juillet 2021 sur un projet devenu l'arrêté royal du 15 décembre 2021 'fixant les conditions applicables à la quarantaine et à l'isolement des animaux terrestres', observation 4, qui renvoie à : Cour eur. D.H., 16 février 2000, *Amann c. Suisse*, § 65 ; Cour eur. D.H., 4 mai 2000, *Rotaru c. Roumanie*, § 43 ; CJUE, 20 mai 2003, *Österreichischer Rundfunk e.a.*, C-465/00, C-138/01 et C-139/01, ECLI:EU:C:2003:294, point 73 ; CJUE, 9 novembre 2010, *Volker und Markus Schecke GbR et Hartmut Eifert c. Land Hessen*, C-92/09 et C-93/09, ECLI:EU:C:2010:662, point 59.

² À savoir d'autres modifications que celles dont fait état le présent avis ou que celles visant à répondre aux observations formulées dans le présent avis.

de législation, conformément à la prescription de l'article 3, § 1er, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État.

EXAMEN DU TEXTE

Article 4

7. L'article 49, § 3, en projet, de l'AR/CIR 92 (article 4 du projet) fait référence à l'accord de coopération mentionné à l'article 69/3 du CIR 92. Interrogé sur l'état d'avancement de l'accord de coopération, le délégué a répondu ce qui suit :

« Het samenwerkingsakkoord is er nog niet, maar is wel reeds in vergevorderde vorm voorbereid. De lijsten van de in aanmerking komende investeringen zijn ook opgesteld na overleg Interministeriële Conferentie Leefmilieu en ENOVER. Het samenwerkingsakkoord zal zo snel mogelijk worden gefinaliseerd. Een korte periode van afwezigheid van een formeel samenwerkingsakkoord hoeft bijgevolg geen belemmering te zijn om de regeling reeds in voege te laten treden voor investeringen vanaf 1 januari 2025. Bovendien geldt er een zekere termijn voor het aanvragen en het afleveren van de attesten waardoor een beperkte retroactieve terugwerking in het samenwerkingsakkoord voor investeringen vanaf 1 januari 2025 geen beletsel zou mogen vormen ».

On ne peut se rallier à ce point de vue que dans la mesure où l'accord de coopération sera effectivement signé dans les plus brefs délais.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Yves DEPOORTER

Jeroen VAN NIEUWENHOVE